

SLOVENEK

Naročnina
za državo SHS;
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno " Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " Din 20
v inozemstvu " 40

Cene inseratov:
Enostopna oetina vrsta malih
oglasov po Din 1.50 in Din 2.—
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.50, poslani itd.
po Din. 4.—
Pri večjem naročilu popust.
Izbija vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 4. III.
Recepti se ne vračajo; neizplačana pisma ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 329.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne ura-
dne, Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
Zagreb 39.011, Sarajev 7563, praške in dunaj. 24.797.

Avstrijski primer.

Z našim včerajšnjim uvodnikom (»Av-
stria docet«) »Slov. narod« ni zadovoljen
in mu je posvetil celo kolono dolgo notico,
v kateri se trudi dokazati ravno nasprotno
od tega, kar smo trdili mi, češ da primer
Avstrije ni dokaz za prikladnost federativ-
ne ureditve države, ampak je dokaz za po-
trebo centralizma v Jugoslaviji!

Beseda »federalizem« sploh deluje na
živčevje »Slov. naroda« tako kakor rdeča
barva na znano žival. Kadarkoli mi ome-
nim, da velika federativna ameriška Unija
kljub federalizmu še ni razpadla, da so Švi-
carji kljub federaciji prav zadovoljni, ali pa
da veliki angleški imperij prav lepo na-
preduje in se vedno lepše razvija, vselej je
»Narod« pokoncu, kakor bi ga pičil in po-
skuša z vso njemu lastno gostobesednostjo
znana in priznana dejstva zavijati in jih tol-
mačiti po svoje. Zavije pa stvar navadno ta-
ko, da se vselej sam ujame v svojo lastno
zanjko.

Tako tudi včeraj. Trdil se je revež in
mučil, nazadnje pa je prišel nehote do prav
lepih zaključkov, za katere mu moramo biti
skoro hvaležni.

Ugotovil je namreč, »da je mentaliteta
na tej in oni strani Save in Donave tako
različna, da bi federacija v temelju omajala
državno edinstvo in oslabilo odporno spo-
sobnost države na zunanje; ugotovil je dalje,
»da pet let skupnega življenja še ni zadost-
na garancija za to, da bi se vsi deli jugo-
slovenskega naroda nujno zavedali, kolike-
ga pomena je celota«; dalje pravi, »da bi
federativna uredba pomenila začetek siste-
matskega razpadanja današnje Jugoslavije
na več samostojnih državice«, krono vsem
tem modrinam pa je postavil s trditvijo, »da
moramo bazirati na centralistični uredbi
države, kar je v danih razmerah
istovetno z narodnim in dr-
žavnim edinstvom«!

Lepo je od »Naroda«, da priznava vsaj
različnost mentalitete tostran in onostran
Save in Donave. Kaj pa sledi iz te razli-
čnosti? Navadna pamet nam pravi, da je tre-
ba z različnimi ljudmi ravnati različno, ako
hočemo, da bodo zadovoljni eni in drugi.
Odtod sledi nujno, da je treba dati različ-
nim ljudem, različnim plemenom in razli-
čnim narodom tudi različne zakone,
ker različne kulturne in socialne in
gospodarske razmere ne dopuščajo zaka-
nodajnega uniformiranja, vsled katerega
mora gotovo vsaj en del trpeti. Kakor hitro
pa le en del trpi, ni več tiste zadovoljnosti
v državi, ki je glavni pogoj, da ljudje svojo
državo tudi res ljubijo in jo cenijo kot svoje
najvišje politično dobro. Zato je ravno »raz-
lična mentaliteta« eden glavnih vzrokov za
ene ali druge vrste avtonomizem, ne pa po-
vod za centraliziranje!

A varnost države? Kje ostane ta? Ali
bodo male federativne državiče tudi mogle
vzdržati morebitne vojne navale grabežljivi-
h sosedov? Amerika dokazuje, da Kar je
Amerika storila za zmago antante, kar so
storili angleški dominijoni za zmago Angli-
je — ali niso to naravnost sijajni dokazi za
moč federativno urejenih držav? Sicer pa
ni potrebno misliti vedno le na vojsko in
na kri, ampak tudi na mir in na tako ure-
ditev javnega življenja v mirni dobi, da bo-
do državljani brez posebnega pritiska od
zgoraj in brez bajonetov sami prostovoljno
storili svojo dolžnost v času stiske. Kaj so
Avstriji pomagali bajoneti leta 1918., ko so
se začeli zatirati narodi od države odvra-
čati?

Zato se mi »razpada Jugoslavije v ne-
broj malih državice« prav nič ne bojimo, ker
bi ravno te »male državice« tvorile najso-
lidnejšo in najmočnejšo podlago za skupno
državo. Tudi federacija je država, ki ni
zdrava le na znotraj, ampak močna tudi na
zunaj, in sicer toliko močnejša, kolikor manj
je v njej kasarniškega duha. Ta se pojavi
že sam, kadar je treba, celo prerad.

Gorostasna pa je »Narodova« trditev,
»da je centralizem istoveten z narodnim in
državnim edinstvom«. Ravno Avstrija je
najlepši, tudi od »Naroda« priznan primer,
da ono ljudstvo ene vere in enega jezika
kakor je v Avstriji še zdaleka ne zahteva
centralistične državne ureditve, ampak da

se tudi v federativno urejeni državi da prav
zadovoljno živeti. In če že narodi z isto
mentaliteto streme iz gospodarskih ozirov
po federativni ureditvi svojih držav, kali-
kor potrebnejše so federacije potem šele
tam, kjer ljudi loči različna mentali-
teta, ki jo »Narod« sam priznava! In
nekoliko čudno je govoriti v isti sapi o
raznih mentalitetah in o narodnem
edinstvu, na drugi strani pa zopet po-
udarjati, »da bo treba še mnogo let, pre-
den se bodo zavedli vsi Jugoslovenci, da jih
razmere same silijo k skupnemu živ-
ljenju in enotnosti na zunanje«. Ali niso »Ju-
goslovenci« enoten narod? Čemu torej
sila? Če pa niso enoten narod, čemu trdi-
tev o narodnem edinstvu? Ali pa se da
edinstvo doseči s silo? Ali je nasilen
centralizem = narodno edinstvo? Čudna
reakcionarna mentaliteta!

Demisija dr. Jankovića.

PROTI KORUPCiji V JAVNI UPRAVI.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Dnevni poli-
tični dogodek je demisija ministra za pro-
met dr. Velizarja Jankovića. Demisija
je zbudila v političnih krogih veliko pozor-
nost. Neposredni povod demisije je znani
zakonski načrt o brodarstvu. O
pravih, globljih vzrokih pa se širijo različ-
na ugibanja. Večinoma spravljajo njegovo
demisijo v zvezo s padcem dr. Laze Mar-
kovića in ministra Simonovića. O vseh teh
najbolj zaupnikih si pripovedujejo po Be-
lgradu najrazličnejše afere, ki v jasni luči
kažejo vso koruptnost današnjega režima.
Korupcija je tudi Pašićev vpliv v odloču-
jočih krogih zelo omajala. Proti korupciji

Najboljše in najlepše je priznati to, kar
sta ustvarila narava in zgodovinski razvoj.
Na tako razsežnem teritoriju kot je Ju-
goslavija se morajo pojavljati razlike med se-
verom in jugom, tudi če bi ljudje res bili
ene vere in enega jezika. Zgodovinski raz-
voj je posamezne danes v kraljevini SHS
združene dežele razdružil v različne kul-
turne smeri, socialno jih je izoblikoval raz-
lično in različna podnebja in različna ka-
kovost zemlje jim je dala različne pogoje
za gospodarstvo. To so gola dejstva, preko
katerih ni mogoče preiti s preziranjem na
dnevni red, ampak jih je treba tudi v za-
konodaji upoštevati, kajti država ni kasarna
in državno življenje je tako raznoliko in
pestro, da se ga ne da utesniti v ozki oklep
centralizma, ampak se more razvijati le v
največji svobodi, ki jo daje ena ali druga
oblika avtonomije.

bra dalje vladna večina sama obstruirala
vse delo. Posebno odločno je nastopil po-
slanec Žebot proti kuluku, ki je pravi ev-
ropski škandal. Radikalna vlada ga je vpe-
ljala s pomočjo Nemcev in Turkov. Vlada
dela kupčije z Nemci, ki so ob prevratu
delali proti ustanovitvi kraljevine SHS in ki
so krivi, da je bilo toliko slovenskih rodo-
ljubov po ječah. Tu zakliče poslanec Täu-
bel Žebotu: »Vaši ljudje so pa pisali: Srbe
na vrbe!« Poslanec Žebot udari s pestjo na
mizo in zaupije: »To je laž! Ravno Vi ni-
mate prav nobenega povoda se tukaj vzne-
mirjati. Nočem igrati vloge denuncijanta
in nočem povedati, kako je nekdo, ki Vam
je zelo blizu, hodil predavati v Nemško Av-
strijo o vsenemški propagandi. Tudi nočem
imenovati imen onih, ki so celo v Belgradu
predavali o pangermanski ideji!« — V dvo-
rani je nastal velik nemir, med katerim je
poslanec Täubel previdno molčal. Opozicija
pa kliče radikalom: »Čujte, čujte, s kakšni-
mi ljudmi se vežejo radikali!«

ODGOVORI MINISTROV.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Na jutrišnji seji
parlamenta bo dr. Ninčić odgovarjal na
interpelacijo zaradi Zombolje in glede vme-
šavanja naše vlade v grške notranje razme-
re. — Notranji minister Vujičić bo od-
govarjal na interpelacijo zaradi povratka
Manka Gagliardija.

Balkanska pola prosvetnega
oddelka v Zagrebu.

Zagreb, 13. dec. (Izv.) Prosvetni od-
delek pokrajinske uprave je razposlal na
vse šole v cirilici tiskano polo, v kateri za-
hteva podatkov o posameznih učiteljih in
zahteva tudi navedbo narodnosti in strank-
arske pripadnosti! V učiteljskih kro-
gih prevladuje mnenje, da na tak poziv ni
treba odgovarjati, ker je žaljiv. Vse opozi-
cionalno časopisje obsoja ta poziv.

Hrvatska starokatol. cerkev.

Fuzija hrv. reformne cerkve s avstrijsko
starokatoliško cerkvijo.

Zagreb, 13. dec. (Izv.) Hrvatska re-
formna cerkev je danes izdala komunike,
v katerem javlja, da se ji je posrečilo iz-
vršiti fuzijo s starokatoliško cerkvijo v Av-
striji. Hrvatska reformna cerkev je likvi-
dirala in sprejela naslov hrvatska staro-
katoliška cerkev, ki je sestavni del staro-
katoliške cerkve v Avstriji in je popolno-
ma avtonomna. S tem je, pravi komunike,
hrvatska reformna cerkev dobila pravico
javnosti, ker da so po ustavi priznane v
naši državi vse tiste cerkve, ki so bile pri-
znane v Avstriji in so obstojale že ob pre-
vratu.

Politična barantanja.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Danes sta pri-
šla v Belgrad dr. Dežman, glavni ured-
nik »Obzora«, in poslanec Mate Drinko-
vić, vodja Hrvatske zajednice. Temu pri-
hodu pripisujejo gotovo politično ozadje.
Hrvatska zajednica ni več zadovoljna s po-
litiko Stjepana Radića in mnogo se že go-
vori o novi politični orientaciji »Obzora«.

Revolucija v Mehiki.

London, 13. dec. (Izv.) Iz Mehike po-
ročajo, da je predsednik Obregon, mesto,
v katerem vlada popoln mir, zapustil in se
podal nadzorovat svoje čete.

Štrajk v Avstriji končan.

Dunaj, 13. dec. (Izv.) Po dolgotrajnih
pogajanjih med vlado in med zastopniki
državnih uslužbencev, ki so trajala do ra-
nega jutra, se je dosegel končno sporazum,
vsled česar je stavka končana. Poštni pro-
met je prišel danes dopoldne, mestni
telefonski promet pa šele pozno popoldne.
Telefonski promet med Dunajem in osta-
limi mesti se prične šele jutri.

Homatije na Kitajskem.

Pariz, 13. dec. (Izv.) Po poročilih iz
Manile je odplovalo radi nevarnega položaja
v Cantonu 6 torpednih rušilcev v Hong-
kong.

Dvanaestine sprejete.

MINISTER DR. STOJADINOVIC ODBIL VSE PREDLOGE OPOZICIJE — OPOZICI-
JA ZAPUSTILA SEJO.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Finančni od-
bor je danes končal generalno razpravo o
dvanaestinah. Sprejet je bil vladni predlog
z 18 proti 13 glasovom. Skupno z Radikali
je glasoval tudi džemijet.

Popoldne se je začela in končala spe-
cialna debata, v katero so posegli od sloven-
skih poslancev gg. Pušenjak, Vese-
njak in Žebot. Posl. Vesenjak je pred-
lagal ukinitve kuluka, opustitev 50% na-
klade na zemljiški davek in 30% naklade
na dohodnino in najemnino ter zvišanje
ekstencenčnega minimuma na 15.000 Din.
Zahteval je dalje, da se stopnje za dohod-
niški davek prevedejo na dinarsko valu-
to. Slovenski poslanci so dalje predlagali

razne kredite za ceste, mostove, za podr-
žavljenje okrajnih cest in za številna regu-
lacijska dela pri raznih vodah. Precejšno
pozornost je zbudila izjava finančnega mi-
nistra dr. Stojadinovića, ki je v imenu vla-
de preklical vse dostavke, tihoče se južne
železnice. To izjavo so člani opozicije po-
zdravili s ploskanjem. Pred glasovanjem
o poedinostih je minister dr. Stojadinović
izjavil, da ne sprejme nobenega predloga
opozicije. Nato je opozicija sklenila zapu-
stiti v znak protesta sejo pred glasovanjem.
Pri svojem odhodu je opozicija klicala: Vi
radikali nosite vso odgovornost za kuluk,
za zvišane davke in za korupcijo.

Prisega škofa dr. Srebrnića.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Novi krški
škof dr. Srebrnić je danes položil svojo
prisego v roke ministrskega predsednika
kot kraljevega zastopnika za časa kraljeve
odsotnosti in se je z večernim brzovlakom
odpeljal v Ljubljano.

Proti kuluku.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Odločen na-
stop poslancev Jugoslovenskega kluba pro-
ti kuluku v finančnem odboru je dokazal,
da ta srednjeveški zakon tira prebivalstvo
vse države v vedno večje nezadovoljstvo,
tako da se celo pri radikalnih poslancih
pojavlja vedno bolj živo gibanje proti ku-
luku. Večje število radikalov se je pridru-
žilo predlogu Jugoslovenskega kluba, da se
kuluk sploh ukine. Med finančnim mini-
strom in ministrom za javna dela so se že
začela tozadevna posvetovanja.

Ministrski svet.

KAKO JE ŽERJAV REŠEVAL PROŠNJE
MILOŠČINARJEV.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Na današnji
seji ministrskega sveta so razpravljali o
splošnem političnem položaju. Glede re-
konstrukcije vlade niso še ničesar sklenili,
ampak so reševali razna resnosa vpraša-
nja. Med temi se nahaja tudi zadeva milo-
ščin. Ministrski svet je bil sklenil že 22. av-
gusta 1922, da se rodbinam, ki imajo pra-

vico do miloščine, prizna pokojnina za tri
leta. Dr. Žerjav, ki je bil takrat minister
za socialno politiko, pa je izdelal samo en
pravilnik, 3000 prošenj pa je osta-
lo nerešenih. Danes je pa ministrski
svet sklenil, da se te prošnje razdele na
posamezna ministrstva, da se končno re-
šijo. Odboren je bil tudi kredit 100.000 Din
za dom uradniškega društva v Zagrebu.

Nova pojasnjevanja Žerjavovih
kupčij.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Danes je iz-
ročil minister za socialno politiko dr. Pe-
leš nekaterim urednikom svoj odgovor na
odprto pismo dr. Žerjava. V svojem odgo-
voru vzdržuje dr. Peleš vse dosedanje trdi-
tve in objavlja še neke nove mo-
mente, posebno pa pojasnjuje, kako je
nastala izguba 15 milijonov Din kljub te-
mu, da so žito prodajali po istih cenah ka-
kor trgovci.

Oster spopad med Nemci in
Jugoslovenskim klubom.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Danes je prišlo
med generalno debato o proračunskih dva-
naestinah do ostrega nasopa med Jugoslo-
venskim klubom in nemškimi poslancem
Täublom. Posl. Žebot je v svojem go-
voru očital radikalni vladi, da je ona sama
kriva, da ni spravila rednega proračuna
pravočasno pod streho, ker je od 20. okto-

TRGOVSKA POGAJANJA MED RUSIJO IN ITALIJO.

Moskva, 13. dec. (Izv.) Član ljudskega komisarijata za vnanje zadeve je odpotoval v Rim, da nadaljuje trgovska pogajanja z Italijo.

IZ ITALIJE.

Turin, 13. dec. (Izv.) Kralj je došel semkaj in obiskal težko obolelega vojvodo d'Aosta.

Rim, 13. dec. (Izv.) Vseučilišče je zopet odprto. Mir se ni kalil.

ZAHTEVJE GRŠKIH REPUBLIKANCEV.

Atene, 13. dec. (Izv.) Odposlanci republikanskih strank so prosili Plastirasa, naj bi vlada izdala odredbo, po kateri bi se kraljeva rodbina morala odstraniti iz Grčije še pred volitvami. Plastiras je odgovoril, da tega ne more storiti, ker bo šele ljudstvo pri volitvah odločilo, ako je za monarhijo ali za republiko.

Poslanec Franjo Zebot:

Borba za zdravstvo in bolnice v Sloveniji.

Belgrad, 11. decembra.

Za zdravstvo in bolnice v celi državi je po proračunu za l. 1924 določena vsota 278.749.514 Din 72 par. Lansko leto je bil račun za 67.425.784 Din 47 par manjši od letošnjega. Za samo upravo ministrstva se izda: 13.397.764 Din 12 par (+251.023 Din 72 par), za oblastne (pokrajinske) sanitetske uprave in zdravstv. odseke: 1.549.507 Din 20 par, za okrožne, županijske, okrajne, mestne in občinske sanitetske uprave: 11.155.080 Din, za državne bolnice in druge sanitetske ustanove: 125.802.803 Din 40 par, za kopalnice: 30.721.220 Din, za higijeno, socialno higijeno in pobijanje kužnih bolezni: 44.497.950 Din, za draginjske doklade: 51.627.690 Din.

Kakor celi letos predloženi proračun, tako je tudi proračun ministrstva narodnega zdravja letos popolnoma centraliziran. Radi tega se tudi ne more natančno razbrati, kolikoršne vsote določa proračun za Slovenijo. Člani finančnega odbora iz Slovenije pa so kljub centraliziranemu proračunu našli skrivna vrata ter so našli podatke, kako hoče vlada i pri zdravstvu nas Slovence prikrajšati. Našim članom finančnega odbora se je posrečilo prepričati večino, da je potrebna za slovenske bolnice nujna pomoč. Sklenilo se je, da se zdravstvenemu odseku v Ljubljani takoj nakaže vsota 2 milijona 900.000 dinarjev za potrebe bolnic v Sloveniji. Poleg tega se je izkazalo, da je ministrstvo črtalo iz proračuna postavko 240.000 Din za okrožne zdravnike v Sloveniji. Poslanca Pušenjak in Zebot sta v seji finančnega odbora dne 10. decembra poudarjala, da se mora ta postavka na vsak način zopet unesti v proračun. Ako se to ne zgodi, bo na kmetih še manj zdravnikov. Saj so sedaj že domalega vsi zdravniki zbežali iz dežele v mesta. Mnogi delavski in podeželski centri so danes brez zdravniške pomoči. V najhujši sili morajo ljudje mnogo ur daleč po zdravniku. Minister za narodno zdravje, kakor tudi minister finance sta priznala upravičenost naših predlogov in sta sporazumno unesla v proračun vsoto 240.000 Din za okrožne zdravnike v Sloveniji.

Tekom razprave so poslanci SLS Pušenjak, Vesenjak in Zebot govorili o finančnih težavah, s katerimi se morajo boriti bolnice in drugi zdravstveni zavodi v Sloveniji. Niti za živila nimajo bolnice več kreditov. Tako n. pr. bolnica v Mariboru ne more več plačevati pri trgovcih specerije, ne pri mesarjih mesa, ne zdravil

pri lekarnarjih, ker nima finančnih sredstev. Na odplačilo dolgov iz l. 1920, 1921, 1922 pa niti misliti ni. Značilno je, da grožijo dobavitelji pri vseh bolnicah, da po novem letu sploh ne bodo več dobavljali bolnicam, ako ne dobijo plačanih starih in letošnjih dolgov. Naši poslanci so n. pr. povedali, da se je navadna dijeta mesa zadnje leto po naročilu vlade znižala od dosedanjih 22 dkg za osebo na dan na 16 dkg. Prikuha je bila predpisana dosedaj pol litra za osebo na dan, nedavno se je znižala na tretjino litra. Tudi večerja se je znižala. Poprej se je dalo vsak večer drobčevje od mesa ali močnata jed, a v zadnji dobi se daje, drobčevje, ozir. močnata večerja samo po trikrat na teden, a štirikrat se daje bolnikom prazna prežgana juha.

Za investicije in najpotrebnejše nabavke v bolnicah ni kredita. Tako si n. pr. bolnica v Mariboru ne more nabaviti niti krvavo potrebnega aparata — magnet za dviganje železnih in kovinastih drobcev iz očes. V Mariboru pridejo skoro vsak dan v bolnico delavci, ki v železniški delavnici ali v drugih industrijskih podjetjih dobijo drobce v oči. Ako ni aparata, je oko navadno izgubljeno. Naši poslanci so zahtevali, da ministrstvo daje vsem bolnicam dovolj finančnih sredstev za nabavo aparata.

Drugi slučaj: V Mariboru n. pr. imajo jetični bolniki z drugimi bolniki skupno kopalnico. Oskrba moških jetičnih je pravi evropski škandal. Ležijo v lokalih, kamor nikdar ne prodre solnčni žarek. Lokal je strašno vlažen, tla strohnela, nočne omare trhle in stare, stranišče pod vsako kritiko. V neposredni bližini lokala za jetične se nahaja shramba za krompir in druga živila bolnice.

Izolirnica in baraka v mariborski bolnici sta v groznem stanju. Lesene stene so strohnele tako, da vleče močan preprih na obolele na grizli, difteriji itd. Kanalizacija je pod vsako kritiko. Odpadki iz izolirnice in barake za kužne bolezni se stekajo v greznico, ki pa ob deževju izstopi in preplavi z kužnim materialom ne samo vrt pred hišo, ampak čisto cesto, ki pelje ob Dravi na Pobrežje. Tudi za te tako nujne poprave in investicije dosedaj ni bilo kreditov.

Politične vesti.

+ »Slovenskemu narodu« ni všeč, da je ugledni radikal v našem listu opozoril na razmere v avstrijski republiki. Ata bi hotel to oslabiti, češ, glejte uradnike v Avstriji, ki štrajkajo, se jim torej ne more goditi posebno dobro. Fakt pa je kljub vsem štrajkom, da je uradnik avstrijske republike baron napram jugoslovanskemu. Sploh je ni na celem svetu države, ki bi svoje uradnike plačevala tako pasje kakor Jugoslavija. Pač pa pri nas ministri žive kakor ameriški petrolejski kralji, so akcionerji raznih sindikatov, ropajo državno blagajno, se s posebnimi vlaki vozijo, zalumpajo en večer par stotisočev in imajo toliko umazanih afer kakor rumunski cigani uši. V avstrijski republiki bi taki ministri že davno sedeli v ječi pri vodi in starim fižolu. Uradnik avstrijske republike si od svoje plače vsak mesec lahko najmanj četrtino dene na stran, naš pa je zadolžen in hodi okoli s prosojnimi hlačami in pošvedranimi črevlji, da bi mu vsak dal krajcar. Kaj boste hodili primerjat Pašičevo upravo s Seiplovo! Seipel je mož svetovnega slovesa, je svojo državo dvignil do nepričakovane višine, je pošten, svoje ljudi pošteno plačuje in še državi prištedi lepe milijarde — naša uprava v Belgradu pa državni denar zapravlja, z njim redi svoje

ljublence, goljufa in veriži, uradnike pa plačuje kakor bi jih slabše ne mogel najbolj umazani žid iz Galicije. Pojte se vi, režimski lizumi, solit z vašimi mastno plačanimi reklamami za Pašičevo vlado, ki smrdi po svoji koruptnosti po celem svetu, da si tiščijo pred njo nos od Londona do Yokohame.

+ Kako postanemo dobri državljani Jugoslavije, nam razkriva današnji »Narod«. Pravi namreč, da smo Slovenci, Hrvatini in Srbi tako različne mentalitete, da je treba vsaj par desetletij centralizma, da se vzgojimo za dobre jugoslovanske državljane. Ta vzgoja je res jako dobra. Vzgoja nas belgrajski centralizem s Pašičevimi aferami, Jankovičevimi mahinacijami pri brodarstvu, s Simonovičevimi špekulacijami pri agrarni reformi, s čednimi aferami Laze Markovića, prehranjevalnimi akcijami Gregorja Žerjave itd. itd. itd. Tako postanemo še prej nego v par desetletjih dobri jugoslovanski državljani.

+ Ogaben napad na škola dr. Srebrnič si je privoščilo glasilo Gregorja Žerjave čez usta njega vrednega Cafizla. Dr. Srebrnič je prevzvišen nad take izbruhe, da bi nanje odgovarjali. Dosti je, da pribijemo, da najbolj svetel in čist ter naroden značaj ni varen pred kepami blata, ki lete iz Žerjavovega svinčenega plota.

+ Pri angleških volitvah je katoliška cerkev v Angliji izdala parolo, da smejo katoličani voliti katerokoli stranko, zahtevajoč od nje zgolj garancije v šolskem vprašanju. Dejansko so katoličani volili ali konservativce ali laboristične kandidate, nikakor pa ne liberalce, ki niso prijatelji konfesionalnega šolstva. Pri zadnjih volitvah je izdajatelj »Catholic Herald« bil med oficijelnimi kandidati Labour Party, letos je med konservativnimi in laborističnimi kandidati 27 katoličanov. Ker je kandidat LP, znani pisatelj Weiss, napadel katoliško cerkev (on je sploh zagrižen brezverec), je eden iz voditeljev LP, Henderson, izjavil, da je to storil na svojo roko in da bo stranka sama vedno odločno za najširšo svobodo vesti in vere. Sicer je pa Wells pri volitvah propadel — baš zaradi svoje protiverske zagrizenosti. Treba pa je pripomniti, da je del katoličanov nasproten delavski stranki, n. pr. ugledni »Tablet«, ki meni, da je v teoriji in praksi protikršćanska. Stvar je ta, da so v LP združeni v verskem oziru najrazličnejši elementi od hudo konservativnih do skrajno radikalnih; vendar so slednji še v manjšini. Hudo pa je njihovo nasprotstvo do vladajoče anglikanske cerkve (Nigh church).

+ Razvoj politične krize v Angliji je še čisto negotov. Izpočetka se je zdelo, da bo Baldwin odsopiti in kralju priporočiti za ministrskega predsednika Macdonalda, šefa delavske stranke. Trdi se celo, da bi Macdonald to misijo sprejel, ker itak kmalu pride do novih volitev, ki bi za delavsko stranko vsled prestiža Macdonaldovega izpadle še bolj ugodno nego se danje. Toda del konservativcev iz visoke finance (sir William Bull) se delavske vlade silno boji in je zdaj baje »Baldwina prisilila, da ostane vsaj čez božične praznike, da bodo mogli angleški lordi in industrialci mirno praznovati božič, ne da bi jih lačila mora delavske vlade. Drugi pa pravijo, da bi prevzetje vlade po delavski stranki, ki bi se morala koalirati z delom liberalcev in morebiti tudi konservativcev (skupina lorda Haldane), delavski stranki izbrlo najbolj ostre zobe in deželi dalo potrebno stabilizacijo. V zunanje političnem oziru bo Macdonald istotako previden kakor katerikoli plemiški ali buržujski minister.

Tudi Austen Chamberlain je za to, da Macdonald prevzame vlado. Sicer pa Angleži položaj zelo mirno presojaajo in se delavskega bavlava boji samo mala skupina finančne aristokracije. Sicer pa so vsa ta ugibanja gole kombinacije. Kralj otvori parlament 8. januarja.

+ Centralizem je mrtev — živijo centralizem! Takoj po volitvah 18. maja je zapisal »Slov. narod« stavek: Centralizem je mrtev! — Včeraj pa piše, da je centralizem istoveten z narodnim in državnim edinstvom.

+ Grof Bethlen v Parizu. Ogrski ministrski predsednik grof Bethlen je prišel v Pariz, kjer je imel s predsednikom Millerandom dolgo konferenco. Konferenca so se udeležili tudi ogrski finančni minister Kellay, trgovski minister in ogrski polanik v Parizu. Obravnavali so vprašanje mednarodnega posojila za Ogrsko. Čegar dovoljvi se je Francija dolgo upirala.

+ Politični položaj v Nemčiji se je nekoliko izboljšal. Novi kancler, centurmski Marks, misli delati z vsemi silami na to, da se s Francijo pošteno sporazume.

Dnevne novice.

— Državni praznik. Od pokrajinske uprave izvemo: V ponedeljek, dne 17. decembra t. l. se obhaja rojstni dan kralja Aleksandra I. kot državnih praznik. V ta namen se vrši tega dne ob 10. slovesna služba božja v tukajšnji stolnici sv. Nikolaja. Vsi državni uradi in oblasti naj razobesijo na svojih poslopih državne zastave. V državnih uradih in obratih naj delo počiva, v trgovinah in v drugih zasebnih obratih naj se delo ustavi vsaj med službo božjo. Po svečani službi božji v stolnici sv. Nikolaja bo vodja pokrajinske uprave v namestniški palači sprejemal čestitke kralju Aleksandru I.

— Denarne pošiljke v inozemstvo. S 1. januarjem l. 1924. bo dovoljeno pošiljati denar v denarnih pislih do zneska 500 dinarjev v Avstrijo, Ogrsko, Italijo, Švico, Nemčijo, Francijo, Češko, Bolgarijo in Romunijo. Iz inozemstva je dovoljeno pošiljati denar v Jugoslavijo v neomejeni množini.

— Kratko, pa dobro. »Politika« poroča: V nekem uradu so pregledovali podatke o nekem prestavljenem uradniku. V rubriki »materijelno stanje« so našli zapisano: uradniško...

— Naša vojna mornarica. Admiral Priča je v Belgradu predaval o stanju naše vojne mornarice. Ta šteje 6 polagalcev min po 500 ton, 12 torpedovk od 250 do 500 ton, 1 mala torpedovka, potem pa nekaj pomorskih ladij.

— Kovačec, ponarejene bankovce po 10 dinarjev so začeli razširjati razni tihotapci iz Italije. Največ so jih dobili po raznih trafikah.

— Ustanovni občni zbor Društva treznosti v Ljubljani se vrši v torek dne 18. decembra 1923 ob 17 uri v predavalnici zavoda za soc. hig. zašč. dece, Lipičeva ul. za sv. Petra vojašnico z nastopnim dnevnim redom: 1. Otvoritev, poročilo o pripravi. 2. Sprejem članov. 3. Konstituiranje odbora. 4. Določitev delovnega programa. 5. Slučajnosti. — Prosim vsa kulturna društva in korporacije, ki imajo voljo sodelovati v boju za treznostno misel v pobijanju pijančevanja, da odpošljejo na ustanovni občni zbor svoje zastopnike.

Sanitetni šef: Dr. Katičič.

— Jagičeva knjižnica. Vlada je dovolila 300.000 Din za nakup knjižnice pok. Vatroslava Jagića.

— Jesenice. V nedeljo dne 16. dec. ob pol osmih zvečer priredi pevski zbor iz Ra-

M. J. Lermontov:

»Bela«.

(Iz ruščine prevedel —r—)

(Dalje.)

»Mene!« je vzkliknil besno Aramat in železo mladeniškega kindžala je zavnelo ob oklepu. Silna roka ga je odrinila proč, in udaril je ob ograjo, da se je vsa stresla. »Sedaj bo mir,« sem pomislil, vstopil v konjski hlev, kjer sem odvezal konje in jih peljal na zadnje dvorišče. Kake dve minuti pozneje pa je v dvorani nastal silen hrušč. Zgodilo se je pa tole: pritekla je Aramat z raztrgano obleko in kričal, da ga je Kazbič hotel zaklati. Vsi so skočili na noge in pograbili za orožje — in mir je šel k vragu. Krik, šum, streli: samo Kazbič je bil okoli sebe, se vrtel sredi tolpe in kakor besen sekal s sabljo na vse strani. »Čudno, na tuji gostiji, pa tako vse narobe,« sem rekel Grigoriju Aleksandroviču in ga prijel za roke: »Ali ne bi bilo najbolje, da kar takoj greva?«

»Da, in kako se je končalo?«

»Najbrže slabo; pri tih Azijatih je vselej tako. Kadar se začne, gre vselej za kožo. Mi smo zasedli konje in odjezdili domov.«

»A Kazbič?« sem nestrpnost vprašal štabnega stotnika.

»Kakor se navadno zgodi; izmuznil se je.«

»In neranien?« sem vprašal jaz.

»To pa Bog sam ve! Trdoživi so ti razbojniki. Videl sem na primer na lastne oči. Ves je bil prezezan in preluknjan, kakor rešeto, pa je še mahal s sabljo okoli sebe.« Po kratkem molku je štabni stotnik nadaljeval in zacepetal z ного ob tla:

»Tega si ne odpustim nikoli. Sam vrag me je premotil, da sem takoj, ko sem se vrnil v trdnjavo, povedal Grigoriju Aleksandroviču vse, kar sem slišal skrit v senici; nasmehnil se je pretkanec — in se zamislil.«

»Kaj pa? Povejte mi, prosim vas!«

»No, nič ne pomaga, če sem že začel, moram še nadaljevati.«

Čez štiri dni je Aramat prijezdil v trdnjavo. Kakor navadno je tudi to pot šel k Grigoriju Aleksandroviču, ki je vedno podžgal njegovo pohlepčnost. Bil sem tam. Govor je nanesel na konje in Pečorin je začel na vso moč hvaliti Kazbičevega vranca; kako isker je, lep in bister, prav kakor srna, z eno besedo ni mu ga enakega na cellem svetu.

Tatarove oči so se kar zablistale, a Pečorin, kakor da ni opazil; začel sem govoriti o drugem, a on je že besedo zopet obrnil na Kazbičevega konja. To se je ponovilo vselej, kadar je prišel Aramat. Čez tri tedne sem opazil, da Aramat blede in hira, kakor od ljubezni, kot se govori v romanih. Kako čudo.

Vidite, jaz sem za vse to zvedel šele pozneje: Grigorij Aleksandrovič ga je razdražil do obupa. Nekoč mu je tudi rekel:

»Vidim, Aramat, da si se smrtno zagledal v tega konja in pomenilo bi tvojo smrt, če ga ne dobiš. No povej mi, kaj bi dal tistemu, ki bi ti ga podaril?«

»Vse, kar bi hotel,« je odvrnil Aramat.

»V tem slučaju ti ga preskrbim, samo pod pogojem... Zakolni se, da izpolniš!«

»Zaklinjam se... Zakolni se tudi ti!«

»Dobro. Zaklinjam se, da boš imel konja, samo ti mi boš moral dati zanj svojo sestro Belo: Karagez naj jo odtehta. Nadejam se, da je ponudba ugodna.«

Aramat je molčal.

»Nočeš? Kakor ti je drago! Mislil sem, da si mož, pa si še otrok: ne bi bil pripraven jezdec.«

Aramat je vzdihnil.

»In moj oče?« je rekel.

»Ali ne gre nikoli od doma?«

»Saj res!«

»Si zadovoljen?«

»Zadovoljen,« je zašepetal Aramat bled kakor smrt. »Samo kdaj?«

»Tako, ko pride Kazbič k meni; obetal je, da prižene deset kočurinov; vse ostalo bom jaz poskrbel. Samo ti, Aramat, glej!«

In res sta vse to izvedla. Ko sem pozneje o tem govoril Pečorinu, mi je odvrnil, da je ona lahko zadovoljna in srečna, da ima tako učenega in dobrega moža kakor je on, kajti po njihovem pravu je on njen mož, in da je Kazbič, razbojnik oni, kogar bi bilo treba kaznovati. Sami premislite, kaj bi naj odgovorili na vse to? Toda takrat jaz nisem vedel prav ničesar o

njihovem dogovoru. Takrat tedaj je prišel Kazbič in me vprašal, ne bi li rabili kočurinov in medu. Naročil sem mu, naj privede drugi dan. »Aramat,« je rekel Grigorij Aleksandrovič, »jutri bo Karagez v mojih rokah. Če ne bo z nočjo Bela tu, ti konja ne dam...«

»Dobro,« je rekel Aramat in odjezdil v aul. Zvečer se je Grigorij Aleksandrovič oborožil in zapustil trdnjavo; kako sta opravila to delo, ne vem, le zvečer, ko sta se vrnila, je stražar videl, da je preko Aramatovega sedla ležala ženska, koje roke in noge so bile zvezane in ki je bila pregrnjená čez obraz.«

»In konj?« sem vprašal štabnega stotnika.

»Tako, tako. Drugo jutro navsezgodaj je prijezdil Kazbič in prignal deset kočurinov napredaj. Na dvorišču je privezal konja in prišel k meni; pogostil sem ga s čajem, kajti, čeprav je bil razbojnik, je bil vendar moj kunak (prijatelj).

Začela sva se razgovarjati o tem in o onem. Naenkrat, pogledam, Kazbič je vztrepetal, prebledel in planil k oknu; toda okno je k sreči gledalo na hodnik. »Kaj ti je?« sem ga vprašal.

»Moj konj — — Moj konj!« je zagovarjal in ves trepetal.

Res, zaslišal sem topot kopit. »Najbrž je prijezdil kak konj...«

(Dalje sledi.)

doživlje in orkester K. d. d. v Katoliškem domu koncert, ki obsega: 7 točk ženskega zbora, 6 točk moškega zbora in 4 orkestralne točke. Na sporedu so najnovejšje skladbe naših prvih komponistov. Na prireditelju se opozarja zlasti okoliški pevski zbori.

— **Promocija.** Na zagrebški univerzi je bil 12. t. m. promoviran za magistra farmacije g. Josip Oblak iz Ribnice.

— **Prošnja ravnateljstvu državnih železnic.** Ker se je ustavil radi poplave vlak št. 914, ki vozi iz Ljubljane proti Jesenicam ob 11.25, je s tem tudi prekinjena skoraj vsaka zveza z vlakom proti Celovcu, ki vozi z Jesenic ob 17. Ravnateljstvo bi napravilo vsem potnikom veliko uslugo, ako bi uredilo odhod vlaka št. 916 iz Ljubljane proti Jesenicam tako pravčasno, da bi imel isti zvezo z vlakom, ki odhaja z Jesenic proti Celovcu ob 17. Sploh bi bilo ležeti, da bi vlak št. 916, ki odhaja iz Ljubljane ob 15.10, in pride na Jesenice ob 17.25 imel vedno takojšnjo zvezo z vlakom proti Celovcu, da bi ne bilo treba radi 25 minut čakati cele štiri ure na Jesenicah na zvezo proti Celovcu.

— **Uboj.** Včeraj zjutraj so našli na Viču da poti blizu njegove hiše posestnika Ivana Jerin mrtvega v mlaki krvi. Policijski ogled je konstatiral, da je bil mož ubit s silnim udarcem zadaj na glavo. Dne 12. t. m. zvečer mu je prinesel neki deček pismo, v katerem je bilo vabilo na policijo. Ubijalec je s tem žrtev zvalil iz hiše in ji končal življenje. Baje so mu že na sledu.

— **Trobenice cveto** v parku v škofovih zavodih v St. Vidu nad Ljubljano.

— **Borba med Novim Sadom in Somborom.** Med tema dvema mestima se bje že dolgo ljut boj, kje bo stoloval bodoči veliki župan za Bačko. Po zakonu bi moral biti velikožupansko mesto Novi Sad, Sombor pa je volilno okrožje ministra Trifkovića. Sedaj so spor ope poravnali tako, da bo veliki župan v Novem Sadu, pisarne bodo pa v Somboru.

— **Izprememba poštne okolišev Raka** iz St. Jernej. S 15. decembrom 1928 se na prošnjo prebivalstva izločijo pod občino Raka spadajoče vasi Zameško, Mršča vas, Hrovaški brod, Cisti breg in Čučja mlaka iz okoliš pošte Raka in priključijo pošti Šent Jernej. Po teh vaseh se ne dostavljajo pošne pošiljke na dom.

štajerske novice.

š Nemška tiskarna v Mariboru. »Stražac piše: »Javna tajnost je, da snujejo mariborski Nemci svojo nemško tiskarno. Nemški poslanci se ravno te dni potegujejo v Beogradu, da radikalna vlada dovoli to tiskarno. Gotovo je, da bodo posebno zdaj, ko gre za dvanajstine in proračun, z vso silo pritisnili na radikale, da dodelijo koncesijo za tiskarno. Mi radikalna vlada danes javno in odločno svarimo pred tem, da bi se uklonila nemškim zahtevam ter dala Nemcem v Mariboru dovoljenje za lasino tiskarno. Naše mesto ima štiri tiskarne in že te tiskarne skoraj nimajo dela, posebno v sedanjih denarni krizi ne, ko nikdo ne da nič tiskati, razven tega, kar nujno potrebuje. In kaj še potem rabimo peto? Posebno pa še Nemci ne rabijo lastne tiskarne. Knjig in brošur v nemškem jeziku mariborski Nemci ne pišejo in ne izdajajo. Ze pod Avstrijo tega niso storili, zdaj pa še tem manj. In če bi tudi kateri Nemec kaj napisal, so mu za tisek vse tiskarne na razpolago. Za razvoj nemške književnosti torej Nemci ne potrebujejo tiskarne posebno še z ozirom za to ne, ker imajo nemško tiskarno v Ptuj in v Celju, ki jim boste radevolje postregli. Poleg tega bi pa nemška tiskarna v Mariboru gojila in podpirala drzno in ošabno iredento. Maribor je obmejno mesto. Nemci in nemškutarji onkraj meje so silno agilni in delajo našim Nemcem na vse mogoče načine upanje, da bo Maribor enkrat zopet postal nemški. Nemški šulverein in študmarka še nista obupala. Da tako sosedstvo slabo vpliva na mariborske Nemce, je jasno. In k temu še naj zdaj pride nemško nacionalna tiskarna z nemškonačionalnim dnevnikom? Ali se bomo mogli potem čuditi, da bo nastala v Mariboru in okolič, posebno pa ob meji nemška iredenta močnejša kakor je zdaj? So med Nemci pametni, pošteni ljudje, so pa med njimi tudi hujskači, ki od dne do dne postajajo predrznejši. Po prevratu so mariborski Nemci znali vsi slovenski — danes se večina že čutijo oblastne gospode, ki s teboj nočejo več govoriti slovenski, čeprav znajo. Otroci po ulici govorijo nemški, kar nam dokazuje, da nemški obrtniki odločno vplivajo v nemškem smislu. In to nemškutarjenje ter porast nemške drznosti v Mariboru se bode napredovala, če dobijo Nemci tukaj nacionalni list in lastno nemško tiskarno. Na to opozarjamo merodajne faktorje, da še pravočasno preprečijo nemške raketne vlade, ki bi dala koncesijo za nemško tiskarno v Mariboru, bi bila grobokop državne, pa tudi narodne jugoslovanske ideje v Mariboru in ob meji. Naše slovensko ljudstvo, ki se je v obljubi borilo zoper neški naval, bo popolnoma izgubilo vero v narodno jugoslovansko državo, ako bi videlo, da jugoslovanska narodna vlada tu ob meji podpira in protežira Nemce in nemškutarje, ki so prej stoletja stiskali in zatirali naš narod. Zato kličemo, dokler je še čas, radikalni vladi v Beogradu, da zahtevane koncesije za Maribor Nemcem pod nobenim pogojem ne da, ako noče ubiti državne misli na naši severni meji.

š **Novi mariborski okrajni glavar** gospod vladni svetnik dr. Fran Vončina je prevzel v ponedeljek posle okrajnega glavarstva. Ker pa ima še 14 dnevno dopust, ga bo nadomestoval ta čas vladni tajnik g. Poljanec.

š **Štikarska razstava v Mariboru.** Gospod Ante Trstenjak priredi v Mariboru od 16. decembra do 1. januarja kolektivno razstavo svojih del. Mladi umetnik je doma iz Ljutomer, študiral je na praški akademiji, kjer je prejel od profesorkega zbora prvo častno nagrado. Razstavil je svoja dela že v Pragi in češki listi so prinesli zelo pohvalne kritike o njegovih slikah. Umetnik bo sedaj prvič razstavil na domačih tleh.

š **Na obnem zboru** združenja vojnih invalidov, podružnice v Mariboru je pogorel dosednji gerent Justin in njegovi tovariši z radikali. Za predsednika je izvoljen gospod A. Krepek.

š **Falsificirani 1000 dinarski bankovci** so se pojavili v Mariboru in policija je te dni enega zaplenila. Istotako se je opazilo, da k 1000 dinarskih falsificiranih bankovcih, ki so zelo dobro ponarejeni, da jih še strokovnjak s težavo prepozna, dočim so tisočdinarski slabo ponarejeni in jih je lahko prepoznati.

Primorske novice.

p **Fašistovska gonja proti načelofu** Sedaja. Mladi terek je zboralo pokrajinsko vodstvo fašistovske stranke v Vidmu. Sprejeli so resolucijo, v kateri izjavljajo svojo solidarnost z akcijo gorilkega f. ja proti načelofu dr. Sedaju. Sklonili so, da to akcijo pri vladi z vsemi silami podpro in da ne odnehajo, dokler ne bodo uspoli.

p **Vse v večjo slavo** »vittorie«. Fašistovske organizacije v Furlanski pokrajini so uvočile akcijo, da se na goriskem Gradu zgradi hram zmage. Mussolini je načrt poveril arhitektu Brasniju. — Furlansko fašistovsko pokrajinsko vodstvo je sklenilo, da se mora vsaka šola imenovati po kakem Italijanu, ki je padel v vojni.

p **Strahovanje v Lipi.** Kakor smo že poročali, so neznani zlikovci ponoči vdrl v šolo v Lipi na Krasu in tamkaj sežgali italijansko zastavo in eliki kralja in kraljice. Italijanski listi so tedaj sami izjavljali, da tega niso storili domači ljudje, vendar so zaprli učitelja, dasi je z mnogimi pričami dokazal, da ga tiste dni niti v Lipi ni bilo. Preskavani spravi la deslej na dan najmanjšega dokaza krivde proti kateremukoli domačinu. Kljub temu je komenski fašjo naložil Lipi poniževalno kazen: V nedeljo se vrši v Lipi »zadostilna« svecanost. V to svrhu so morali občani v dvanajstni tlaki pripraviti prostor; podreti s: morali več zidov, zasuti nujno potrebni kanal, očistiti in okinčati hiše itd. Pri tem delu so morale pomagati tudi ženske in otroci. Župan je moral vsak dan poročati v Komen. Kake delo napreduje. Raven tega mora vsaka hiša plačati kot odškodnino 20 lir. — Ali bo Evropa res še dalje trpela, da se v njeni sredi na tak barbarski način strahuje visokokulturna narodna manjšina? Velesile, ki so pristale na to, da si primorske predele slovanske zemlje priklapi Italija, so dolžne, da prebivalstvo teh predelov zaščitijo pred brezpravjem, ki je prava sramota za celo Evropo. Ako Italija ne zna evropsko ravnati s priklopljenimi pokrajninami, naj se ji le-te odvzamejo in dobi naj odškodnino za svojo vdeležbo v svetovni vojni kje v afriških kolonijah.

p **Nov odvretnik v Gorici.** G. Matej Primožič, deželnosodni svetnik v Trstu, ki je bil te dni vpokojen (in odlikovan z naslovom viteza italijanske krone), se stalno naseli v Gorici in v četrti tamkaj svojo odvretniško pisarno.

p **Mačehovsko postopanje z vpokojenci.** Ministrski svet je dovolil 75 milijonov lir kot podporo vpokojencem. Od te podpore so pa vpokojenci v novih pokrajinah izključeni! Na ta način jih je vlada sedaj že četrtič zapostavila, a vrhu tega jim je letos spomladi znižala pokojnino za 80 odstotkov.

p **40 ur tedenskega pouka!** Kot najvišje število učnih ur za posamezno učno moč velja več ali manj po vseh deželah 24 ur na teden. Okrajni nadzornik v Kopru Cociancich (Kocjančič) je pa odredil, da odpade na 40 ur preostale slovenske učiteljske moči po 36—40 ur pouka na teden! Učiteljstvo se mora na ta način v kratkem ugonobiti, a upreti se ne sme, ker mu grozi odpušt. Na ta način upajo, da se iznebe še zadnjih slovenskih učiteljskih moči.

Gosnodarstvo.

Naša davčna reforma.

Hilarij Vodopivec, član glavne kontrole, (Ronec.)

Ker mi gospod Eller očita netočnost, da celo nevednost, ker sem označil srbsko zemljearino kot progresiven davek po boniteti zemljišča, naj omenim le toliko, da progresija v obdačbi se more izražati na več načinov.

Formula: prinos a odgovarja davek a, prinosu 2A odgovarja davek 2a + b, prinosu 3A odgovarja davek 3a + b + c itd., je tipičen izgled progresivnega davka in ostrina progresije odvisi v tem primeru od relativne veličine koeficientov b, c, itd. z ozirom na veličino koeficienta a. Progresija se pa more tudi na ta način izražati, da

slower davek raste v aritmetični progresiji a, 2a, 3a itd., dočim davčna osnovica raste v drugih intervalih. In to je slučaj pri srbski zemljearini. Srbska zemljearina je mešavina izmed proporcionalnega in progresivnega davka. Cisto proporcionalna je ta zemljearina samo v poedinih razredih za se, kjer enemu hektaru odgovarja davek a, dvema hektarima odgovarja davek 2a, trem hektarom odgovarja davek 3a itd., dočim ako vzporedimo poedine razrede (2. do 5. razred), davčno breme raste hitrejšo, negoli raste donosnost zemljišča v poedinih razredih. Sej bi bil lpa tudi v statistiki edini primer, ako bi bil zakonodalec na osnovi računov prišel do tako čiste matematične progresije Ljuba Dimitrijević v svojem komentarju (Beograd 1908) piše v tem pogledu sledeče: »Ove stavove nije odredila vlada pri izradi projekta zakona o neposrednom porezu, nego finansijski odbor, pred koji je projekat bio došao bez odredenih poreskih stavova. Šta je odbor rukovodilo to je postavio ovakav odnos medju poreskim stavovima za zemljišta II. i ostalih redova, ostala je trojna, jer ni u Skupštini o tome nije bilo nikakvog bližjeg objašnjenja. Toliko je ipak jasno, da taj odnos nije postavljen ni prema kakvom racionalnom merilu.« Razlika v boniteti se sicer — tudi ako bi bil zakonodalec hotel — ne dade točno matematično ugotoviti, ker odvisti faktični donos zemljišča od različnih okoliščin (od klimatičnih razmer, od načina obdelovanja, od gnojenja, od semena in dr.), vsekakor pa je znana stvar, da progresija 1 : 2 : 3 : 4 v Srbiji nikakor ne odgovarja povprečni boniteti zemljišča poedinih razredov 2 do 5, temveč da je razlika donosnosti izmed poedinih razredov manjša od gornjega razmerja. — Iz tega sledi, da srbska zemljearina ni čisto proporcionalen davek, v njej se davčne postavke izmed poedinih razredov penajo v progresivnem smislu. Ako sem jaz torej srbsko zemljearino kvalificiral kot progresiven davek, bil sem si popolnoma svest svoje trditve.

G. prof. Eller trdi, da smatram jaz formalno-pravne odredbe za »quantitativne« obsegalec, ker predlagam v prvi etapi materialno-pravno in šele v tretji etapi formalno-pravno izenačenje. Tudi temu ni tako, temveč znano mi je prav dobro, da ni n. pr. vseeno, ako se delokrog davčne komisije omejuje samo na eno občino (kakor v Srbiji) ali pa na cel okraj (kakor v Sloveniji) in vem tudi prav dobro, da je veliko od tega odvisno, kako je komisija sestavljena. Toda človek mora — ako hoče postopati v etapah — odpraviti najprej večje zlo in, ker izvršujejo materialno-pravne odredbe na višino davka veliko večji pliv negoli formalno-pravne, sem jaz postavil prve odredbe v prvo, druge odredbe pa v tretjo etapo, kakor mora zdravnik, ako ima pred seboj bolnika z akutno zapljudico in hroničnim žledodnim katarom, lečiti najprej zapljudico, in šele, ko to bolezen odstrani, lečiti še žledoda.

Ker ni bil namen temu članku in mi tudi ne preostaja časa, da bi se spuščal v vsa razmotrivanja g. Ellerja, temveč sem hotel le, da zavrnem najvažnejša očitanja in pojasnim one točke, ki so dale povod tej — meni vsaj — neljubi polemiki, zavržujem in naj mi bode dovoljena še ena opazka osebnega značaja.

Gospod Eller na koncu svojega članka piše doslovno: »Zaključno še nekaj opazk o Vodopivčevih prigovorih osebnega značaja. Ni mi prav jasno, ali jih je g. V. napisal vede ali pa samo nevede, ker ne gleda dovolj na učinek svojih besed. Mari si ni v svesti, da je očitke »premalopazljivog«, torej površnega, čitanja izmed najtežjih, ki se morejo naperiti zoper človeka mojega poklica.« G. E. v oni sapi zahteva za sebe skrajno obzirnost kot človeka njegovega poklica, t. j. javnega profesorja, in meče meni kot bivšemu načelniku finančnega ministristva in sedanjemu članu glavne kontrole, torej javnemu uradniku na visokem položaju, očitke v lice, da jaz pri svojih razpravah vede ali pa samo nevede ne gledam dovolj na učinek svojih besed in to pove g. Eller na koncu svojega članka, v katerem kar mrgoli robotosti in neosnovanih napadov. — V svojem odgovoru mu jaz nisem sledil na to polje, ker se to proti mojim načelom. V stvarnem pogledu sem dovolj pojasnil svoje stališče, kdor me je hotel razumeti, mo je razumel. S tem napravim s svoje strani konec vsaki daljši debati o tem predmetu.

g **Žitni trg.** Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene (za 100 kg): pšenica 340—350 Din, ječmen 250—260 Din, koruza 257.50—265 Din, pšenična moka št. 0 530 Din, št. 2 475 Din, št. 6 315—327.50 Din, otrobi 135—140 Din. Tendence čvrsta.

g **Izvoz žita iz Jugoslavije.** Od nove žetve se je v teku oktobra in novembra izvozilo 84.000 ton pšenice, 4600 ton rži, 117.000 ton koruze, 32.500 ton ječmena in 17.500 ton moke. Poleg tega so bile izvožene znatne količine, ki so ostale od lanske žetve, tako da je letošnji izvoz znatno večji kakor lani.

g **Največja banka v Jugoslaviji.** Kakor je sklenila glavna skupščina Hrvatske eskomptne banke, bo ta povišala svoj akcijski kapital od 100 na 200 milijonov dinarjev. Zaenkrat se izda samo za 40 milijonov novih delnic. Po višini delniškega kapitala je to največji zavod v Jugoslaviji. Pri banki je znatno udeležen angleški kapital.

g **Izvoz žita.** Po podatkih mednarodnega instituta za poljedelstvo v Rimu bodo glavne izvozne države pšenice izvozile v tekoči kampaniji, ki traja od 1. avgusta letos do 31. julija prihodnjega leta, 260 milijonov meterskih stotov. Od te množine odpade na Kanado 100, Unijo 50, Argentinijo 55, Avstralijo 25, britsko Indijo 5, na F. ljo, balkanske države in

francoske kolonije v severni Afriki 20 milijonov stotov.

g **Prometna konferenca.** Dne 14. t. m. se vrši prometna konferenca v Budimpešti med Jugoslavijo, Čehoslovaško, Ogrsko in Avstrijo. g **Romunska pristanišča.** Po statistiki za leto 1922. je največje pristanišče Galac s prometom 840.000 ton. Za njim sledi Konstanca s 675.000 tonami. Na 3. mestu stoji Brajla, ki je imela prometa 120.000 ton.

BORZA.

Zagreb, 18. dec. Sklep. Italija 3.85—3.86, London 3.87—3.88, Newyork 88.—88.75, Pariz 470—478, Praga 2.59—2.60, Dunaj 0.1242—0.12515, Curih 15.425—15.525. Valute: dolar 86,75—87.18.

Ljubljanske novice.

lj **Slavnostni prijateljski sestanek** na čast škofu dr. Jos. Srebrničju priredita dne 17. t. m. ob 8. zvečer v dvorani Akademskega doma poleg hotela Union Leonova družba in Slov. katol. akademsko starešinstvo. Člani Leonove družbe se s tem vabijo, da se slavlja udeležo.

lj **Leonova družba.** — Na izrednem obnem zboru dne 13. t. m. je bil izbran za častnega člana dosedanjí družbin predsednik in urednik Časa vseučiliški profesor dr. Josip Srebrnič, ki odhaja iz Ljubljane, da zasede škofijski sedež na otoku Krku. — Za njegovega naslednika v predsedstvu družbe je bil izbran vseučiliški profesor in dekan bogoslovne fakultete v Ljubljani dr. Franc Lukman. Uredništvo »Časa« je odbor poveril dr. Fr. Lukmanu, dr. Jos. Malu in dr. Fr. Steletu. — Prva številka Časa se je radi izpremembe v uredništvu nekoliko zakasnila, a izide pa gotovo za božične praznike. Št. 2. in 3. bosta izšli skupno v marcu.

lj **Ljudska visoka šola v Ljubljani** priredi v nedeljo, dne 16. decembra ob 10 uri dop. v zbornišni dvorani na univerzi javno, vsakomur dostopno predavanje o naslednji temi: O socialnovzgojnih nalogah srednje šole. Predava g. viš. šol. nadz. prof. Wester. Vabimo vse, ki se zanimajo za to važno vprašanje sedanje dobe; zlasti po stalno in vzgojilne.

lj **III. muzikalno predavanje za gojence ljubljanskih mešanskih srednjih in strokovnih šol.** V nedeljo, dne 16. t. m. ob 11. uri se vrši III. muzikalno predavanje, ki nosi naslov »Arlja« in čigar spored izvajata operna pevka ga. Vilma Thierry-Kavčnikova in operni pevec Marij Šimenc. Ker je to muzikalno predavanje skoro že popolnoma zasedeno, se to predavanje ponovi v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 11. uri dop. ter je obisk priglasi Matični knjigarni do sobote 15. t. m. zvečer. Pomočitev se potem razglasi v nedeljskih ljubljanskih dnevnikih.

lj **Družabni klub** priredi v soboto, dne 15. t. m. ob 8. zvečer v dvorani Akademskega doma za svoje člane in povabljene goste predavanje. Predava g urednik Smoder o potovanju naše parlamentarne delegacije na Poljsko. Prosim obilne udeležbe. — Predsednik.

lj **Društvo najemnikov za Slovenijo** opozarja, da se vrši občni zbor v soboto, dne 15. decembra 1928 ob 20 v veliki dvorani Mestnega doma po že objavljenem dnevnem redu.

lj **Čehoslováci.** Posledni naše výzva měla pekny úspěch, avšak mnoho Čechoslovaků žitých v Sloveniji, nevykonalo ještě svoji povinnost národního pospolitosti. Československá obec je zahraniční nepolitické sdružení, mající poslání výhradně kulturní a má přístup každý dobrý Slovan. Zveame k přístupu ještě jednou a doufáme v hojně další přihlášky. Příspěvky, jež slouží kulturním potřebám obce, jsou nepatrné a obnášejí půllitné Din 6.— a zápisné jednou pro vřdu Din 5.—, Přihlášky přijímá Česká obec v Ljubljani, Sodna ul. 2 k rukou p. insp. Růžičky. — V sobotu 15. t. m. večer v Národ. domě přednáška se světél. obrazy a koncertní číslo, a v neděli o 5. hod. odpol. je loutkové divadlo.

lj **Klub esperantistov v Ljubljani** proslavi v soboto, dne 15. t. m. v vrtnem salonu pri »Starem Tišlerju (Češnovarju), Kolodvorska ulica, rojstni dan auktora esperanta dr. L. Zamenhofa z na o nanašajočim se predavanjem in prosto zabavo. Pozivamo vse člane, obiskovalce tečajev in prijatelje, da se te prireditve udeležo. Začetek ob pol 20.

lj **Po krivem obdolžen.** Nedavno smo poročali, da je bil aretiran g. Vladimir Svetek. Sedaj se je izkazalo, da je bil g. Svetek vsled nesrečnega slučaja po krivem obdolžen, kar je tudi okrožno sodišče v Novem mestu ugotovilo in ustavilo proti njemu postopanje v celem obsegu.

lj **Brezčična telefonija v Ljubljani.** Kakor se nam poroča, se namerava osnovati v Ljubljani sprejemna postaja brezčične telefonije. Za stvar se zanima neka beograjska tvrdka. Lokali so že najeti. 7903

lj **Slike o poplavi na Ljubljanskem barju.** Fotograf L. J. Fröhlich je napravil jako uspele fotografije o povodnji na Ljubljanskem barju. Kdor želi slike ali fotografije, naj se obrne na Fröhlichov fotografski atelje, Ljubljana, Poljanska cesta 12.

lj **Razne tatvine.** Na Fužinah je ukradel neznan nočevalec čev. moj. Ježetu Kurnu več parov čevljev, možko sukno in nekaj perila v skupni vrednosti 8000 K. — V mestnem kopališču je bil ukraden Ivanu Fabjanu iz Novega Vodmata dežnik iz črnega kloba v vrednosti 400 kron. — V hotelu Bellevue je bila ukradena Mariji Bečevci iz Florjanske ulice nova črnounska ročna torbica, vredna 650 kron, v kateri je imela zapestno uro, kroj iz svilenega papirja in žepni robec v vrednosti do 3000 kron. — Viktoriji Acceto na Taboru je bila ukradena zlata zapestnica v obliki verige z 1 rubinom in 1 briljantom, vredna 8000 K.

Narodno gledališče.**DRAMA.**

Začetek ob 8 uri zvečer.

Petek, 14. dec.: MOGOČNI PRSTAN. — E.
Sobota, 15. dec.: JUDIT. — Ob 3 pop., dijaška predstava.

OPERA.

Začetek ob pol 8 uri zvečer.

Petek, 14. decembra zaprto.
Sobota, 15. dec.: MIGNON. — Red F. — Go-stuje ga Wesel-Polla.

Prva repriza Milčinskega narodne pravljice
»Mogočni prstan« bo v petek, dne 14. t. m. v dram-skem gledališču. Začetek ob osmih zvečer.

Prosveta.

pr Pavel Golia: Peterčkove poslednje sanje. Splošna knjižnica št. 11. Ljubljana 1923. Natiskala in založila Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani. Nekateri tožijo, da vsa naša mladinska literatura ni nič vredna in da človek ne ve, kaj naj bi dal mladini, ko si zaželi knjige. No, tisti naj ji da v roke vsaj Peterčkove poslednje sanje. Morda bo le zadovoljen; če on ne, mladina bo prav gotovo. Tudi odrli, ki zmorejo večje uprizoritve, naj bi poskušali. Gotovo jim ne bo žal. Pisatelj je skušal manjšim odrom uprizoritev olajšati in je dodal precej opazk za režiserje, ki se morajo gibati v omejenih razmerah. Cena je tako nizka, da si lahko vsak od nabavi zadostno število izvodov in se ne bo nikomur treba mučiti s prepisovanjem vlog.

Prodajalka večja špecerijske in manufakturne stroke, z dobrimi spričevali, isče službe v mestu ali na deželi. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 7897.

Prvovrstna trdka s špirituozi in isče **KLETARJA** ob enem **MAGACI-NERJA**. — Samo prvovrstne, s prakso in spričevali pod-prte ponudbe, se upoštevajo pod »KLETAR 7899« na upravo »Slovenca«.

Kuharica

vajena tudi zunanega dela, dobi takoj **SLUŽBO** v župnišču. — Več pove uprava »Slovenca« pod številko 7901.

Boljšo, perfektno in zdravo sobarico ki je že služila v dobrih hišah, vajeno serviranju in pospravljanju 3 sob, iščem (poleg kuharice) k slov. obitelji dveh oseb. Plača dobra, nastop čimprej. Ponudbe na: Marija Jakl, Karlovac (Hrv.).

Knjigovodkinja perfektna, z 10-letno prakso, zmožna čestice in nemšč. isče službe. — Ponudbe pod: »A. C. 1003«. 7840

Več stanovanj z 2 do 3 sobami, kuhinjo in v vsemi pritliklami, dejoma tudi kopalnico in vrto, bo oddal v krajšem v novih hišah ob Dunajski cesti, severno od topničarske vojašnice Pokojniški zavod za nameščenje, Aleksandrova cesta št. 12. Ponudbe do 27. t. m. 7906

KUPIM VEČJI bukov gozdni kompleks v svrhu eksploatacije oglja. Ponudbe z navedbo ploskovne mere, približno navedbo količine lesa in njegove kvalitete, najnižje cene in oddaljenosti od železnice, je poslati do 23. decembra letos pod »GOZDNI KOMPLEKS« na Aloma Company, anončni zavod, Ljubljana. Ako prodajalec reflektira, se ga vzame event. tudi v družbo. — Isti tudi kupi vsako množino lepega, popolnoma suhega **BUKOVEGA OGLJA**.

Dva voza

(lahak in težak tovorni) valed pomankanja prostora ceno naprodati. — F. ROŽIČ, kovač, Brezovica pri Ljubljani.

NAJVEČJA ZALOGA**elektro-motorjev**

bukrene žice v vsaki debelini, Bergmannovih cevih, ter vsakovrstnega instalacijskega materiala po najnižjih tovarniških cenah, dobavljata takoj O. N. MAZURAN in COMP., Ljubljana, Dunajska cesta 33. Telefon št. 13, 223, 366, 534.

Francis - turbina nova, nerabljena, izdelek svetovnoznane trdke, za 33 HP naprodati. — Naslov v upravi pod št. 7838.

Kjer jih Božič ne bo videl na odru, naj vidi Peterčkove sanje vsaj med božičnimi darili.

Dijaški vestnik.

d Redni mesečni občni zbor »Danice« se vrši v soboto, dne 15. t. m. ob 8. zvečer v Akademskem domu.

d Informativni sestanek novincev »Zarjec« in »Danice« se vrši v petek, 14. t. m. ob 14. v »Zarjec«.

Učiteljski vestnik.

Ljubljanska podružnica Sloniškove zveze pri-radi v petek, dne 14. decembra ob pol 6. zvečer zborovanje v šentjakovski dekliški šoli, II. nadstr. s sledečim dnevnim redom: 1. nadaljevanje predavanja magr. Steske, 2. stanovske zadeve. Udeležba naj bo polnoštevilna.

Orlovski vestnik.

Orlovski odseka Jesenice I. in II. ponovita v nedeljo popoldne ob 3. »Telovalno akademijo«, ki je 9. decembra nad vse pričakovano lepo izpadla. Akademija obsega več točk, ki so delo domačega odseka. Bližnji odseki imajo lepo zvezo z vlakci. Na svidenje! Bog živi!

Organizatorični tečaj. V nedeljo, 16. t. m. se vrši organizatorični tečaj ljubljanskega okrožja ob 8 uri v O. P. Pridite polnoštevilno. — Tehnični tečaj se bo vršil od sedaj mesto v nedeljo, v soboto od 7. ure do 9. ure zvečer. — Odbor.

Odseki in kroški, ki ne nameravajo poslati svojega delegata na zbor delegatov JOZ, naj takoj pošljejo pismo pooblastilo na svoje okrožje, Brez

pismenega pooblastila od odseka ne more nihče glasovati.

Tečaj za srenjske odbornike v Ljubljani se za prihodnji teden odpoveduje in se preloži čez Novo leto. Čas se objavi pozneje.

Ljubljanska porota.

Rak in Rok Ivan in Matevž, bivši pripravnik finančne kontrole v Cerknici in posestnikov sin v Dol. Jezeru 54 sta obtožena: Ivan Rak je kot finančar v službi pustil iztihatopiti preko meje v Italijo sporazumno s tihotapci 7 parov konj in je dobil za to 7000 K nagrade. S tem je zlorabil uradno oblast. Dalje je kasneje, ko sta dva tovariša (fin. pripravnik Lud. Podobnik in Beja Bulatov) Sejh zvedela o tem tihotapstvu, plačal vsakemu 1864 K in jih s tem pregovoril, da zadeve nista ogradila. Matevž Rok pa je Raka s tem, da mu je plačal 5600 K napeljal k hudodelstvu zlorabe uradne oblasti. To se je zgodilo 8. junija 1923, Bej Bulatov in Podobnik sta bila radi tega odpuščenata in že obsodena pred deželnim sodiščem dne 27. oktobra vsak na 8 mesece težke ječe. Bivši finančar Rak je v preiskavi vse priznal. To je storil tudi pri obravnavi toda s to razliko, da ga je Rok res nagovarjal, ko je stal na straži za cerkniškim jezerom točka 14, kateremu se pa ni udel. Nato pa je prišel neki neznanec, bržkone tihotapec sam, ta pa ga je pregovoril za dogovorjeno vsoto, katero dobi Rak pri posestniku Roku. In šli so konji srečno mimo Raka, toda imel je mož smolo, da sta konje videla tudi njegova dva sosedna tovarnika Podobnik in Bej Bulatov. Pustila pa sta konje preko, ker sta vedela, da bosta zaslužila. In res sta Raka takoj nadržila in dobila tudi svoj delež.

Rok Matevž pa vsako krivdo odločno zanika, Raka pozna samo mimogrede, če je prišel v gostilno in se mu naravnost čudno zdi, da je Rak ravno njega obdolžil, da ga je nagovarjal. Značilna je bila izjava Rokove žene napram sodnemu slugi, ki

mu je dostavil sodno povabilo, pa ga ni bilo doma. Vprašala ga je, če je zaprt. Ko ji je on to povedal, mu je ona rekla, da naj po pravici pove, če je kaj zakrivil, naj ga obsodijo, saj ni nič zaslužil pri tistih »turah«. — Senat je stavil porotnikom 5 vprašanj in sicer 4 glede Ivana Raka in sicer če je pustil konje iztihatopiti, če je podkupil svoja tovariša in če je storil obe dejanji v nepremagljivi sili. Zagovarjal se je namreč, da je storil to radi skrajno slabe plače in bednega življenja v brilih. — Državni pravdnik je poudarjal veliko nevarnost, ki jo tvori nevarnost podkupovanja državnih nastavljen-cev. Taka hudodelstva so za obstoj države veliko bolj nevarna kot vsa druga. Dalje je govoril o pomenu carine za državo (italijansko vino, ameriška pšenica) in odločno vztrajal na obtožnici. — Zagovornika sta poudarjala, da je dolžnost delodajalca, da svoje ljudi pošilja na tava in da razne slučaje podkupovanja, ki se dogajajo zgoraj in spodaj samo s to razliko, da velikih ne primejo, ker ti utečejo, mali pa obtičijo. Če so ljudje slabo plačani, morajo gledati na postranski zaslužek in ta se lažje dobi v mestu, kot na samotni meji. Predlagala sta oprostitev. — Porotniki so potrdili vprašanje krivde glede Raka, potrdili pa so, da je to napravil v nepremagljivi sili, glede Roka pa se vprašanje tudi zankalo, tako, da sta bila oba obtožena oproščena.

Poizvedovanja.

Zgubila se je včeraj dopoldne od Rimske ceste do Glavnega trga poselska knjižica, v kateri je bila manjša knjižica z dvema listoma mestne zastavljavnice in 204 kron denarja. Pošten najditelj naj izroči najdeno policijskemu ravateljstvu.

Ugodna prilika.

Proda se docela nova moška obleka, klobuk in rokavice po zelo ugodni ceni. Na vpogled pri krojaškemu mojstru Ogorevcu, Poljanska cesta 69.

Zatekla se je

mlada **PSICA** dobermanske pasme — alihi na ime »Diana« — 12. dec. popoldne pod Rožnikom. Najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi Gosposvetska c. 13/66.

Popravila

šivalnih strojev prevzema mehanična delavnica

Franz Ogrin,

Ljubljana, Gosposvetska cesta 14, trdka GOREC.

Narcissus

tov. papirnate robe, Zagreb, Nova c. 79. Oferiramo ozadja za koledarje, dnevne bloke: slovenske, hrvatske in v cirilici po brezkonkurenčnih tovarniških cenah.

KOLESA

preko zime shranjuje in prenavlja **J. GOREC, Ljubljana, Gosposvetska cesta 14.**

CARTE

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftomazilo**, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 7 Din. pri **TANKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.**

Za božično in novoletno darilo so najbolj primerni in poceni igračni športni **VOZIČKI** — **TRICIKELJNI** — največja zmanjšana **DVOKOLESA** za otroke že od 5 let ter največje samokolnice (holenderji) — otroški vozički od najcenejših do najfinjših, šivalni stroji itd. »**TRIBUNA**«, F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Plemenski bik

čistokrvni, Montafonske pasme, NA-PRODAJ. — Poizve se v upraviteljstvu graščine na Kodeljevem.

Več vagonov SENA dobrega, naprodaj. — Več pove upraviteljstvo graščine Kodeljevo.

ISCEMO

električno napravo za razsvetljavo večje vasi. — Ponudbe z opisom strojev, kapacitete, fabrikata in cene naj se pošljejo na upravo pod šifro »ELEKTRIČNA NAPRAVA 7890«.

Hiša naprodaj

četrt ure od Laverce proti Ljubljani. — Kupec naj se zgleda pri **GROZDNIK** Jernej Dalmjavi 15, Laverce. 7829

Deske naprodaj

okrog 35 m³ smrekovih, 2,5 in 5 cm debelosti. Poizve in ogleda se na **ELEKTRICNI ZAGI** v Kozarjah p. Ljubljani.

Nemški dogi 7 tednov in 3 leta stari (čisto krvni), **NAPRODAJ**. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7846.

Prodaj: 2 gledalci, mize in stole, petrolejske svetilke, različne zastore in druge vsakovrstne stvari. — **VOKAC**, Ljubljana, Krekov trg št. 10, II. nadstr. 7876

Peki »Diamant« Fabrikat Hauser & Sobotka; Beč-Stadlau, 25 letno najboljše pekarsko sredstvo predvorne kakovosti dobite zopet pri glavnem zastopstvu za Jugoslavijo

Eduard Dužanec, Zagreb. Strosmayerova 10. — Brzojavni naslov: Diamant, Zagreb.

Pozor! Čuvajte se povzrobo bodisi v prahhali tekočini. — Zahtevajte samo originalni Diamant.

Zamenjam lokal

v sredini Ljubljane za stanovanje v bliž. Mestnega doma. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lokal« 7845.

PRODAM popolnoma nov **STROJ ZA IZDELOVANJE ZAREZANE CEMENTNE strešne opeke**. — Ogleda se: Ljubljana, Galjeva št. 9, pri dolajškem koledvoru.

Božična darila! Perilo za dame in gospode!

Priprosto in najfinije po najnižjih cenah!

Tvornica perila M. Alešovec
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1.

Ravnokar dospeli benečanski šali! — Crepp de Chine po konkurenčnih cenah m 118 Din

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mestni trg 19.

Nepremočljive konjske odeje

za komate, nepremočljive plahte za vozove in avtomobile v največji zalgi in po najnižjih cenah dobite pri

Vrhovčeva ul. 13

Schotten i drug, Zagreb

Brzozavne: Jute. Telefon 19 — 65.

Za Božič!

Obdarite najprimerneje svoje drage s priznanimi najboljšimi izdelki

trdke **Drago Schwab, Ljubljana, Dvorni trg 3.**

Oglejte si največjo zalogo vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, zimnikov ter kožuhov, raglanov in ulstrov, dežnih plaščev, usnjenih Lastni izdelki suknjičev i. t. d. **Znižane cene!**

Prvovrstno angleško in češko sukno v nadrobni prodaji.

Modni predmeti! Perilo! Sportni predmeti!

Médicinal-Konjak

Zahtevajte samo! **Médicinal-Konjak** z modrim križcem **Jamaica-Rum** z modrim križcem **Konjak-Rum** z modrim križcem **Citrone-Rum** z modrim križcem **Médicinal-Pelinkovac** z modrim križcem **Najfinejše krem likerje** z modrim križcem **Slivovko** in **brinjevec** z modrim križcem

„ALKO“ LJUBLJANA**Médicinal-Konjak**

Médicinal-Konjak

Médicinal-Konjak

Ljudska hranilnica in posojilnica na Viču nana, da je njen dolgoletni član načelstva

Ivan Jerin

posestnik na Viču št. 47

dne 12. decembra nenadoma umrl.

Vrlenu zadrugarju blag spomin!

Vič pri Ljubljani, dne 13. decembra 1923.

NAČELSTVO.